

GORÉ SRCA

V J E R S K I T J E D N I K

GOD. VII.

ZAGREB, 9. OZUJKA 1952.

BROJ 8

Vrhovni poglavar Crkve govori

Spasitelj je došao, da opet prikupi u i svoj temperanserat (čud). Nema sve ljudske ustanove i sva ljudska djela jednu obitelj čovječanstvo, koje se razvila kod gradnje kule babilonske na razne strane i raspalo na razne narode. Zato je učio općenitu ljubav među ljudima. I naglašavao je, da ljubav prema bližnjemu stoji odmah uz ljubav prema Bogu. A u priči o milosrdnom Samaritancu uči prispodobu, da je maš bližnju svaki čovječek, pa i onaj koga su prije Njega označivali neprijateljem.

U govoru na gori reče Isus: »Čuli ste, da je kazano: Oko za oko i Zub za Zub... Čuli ste, da je kazano: Ljubi bližnjega svoga i mrzi na neprijatelja svoga. A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje svoje, činite dobro onima, koji vas progone i kleveću da budete sinovi Oca svoga nebeskoga, koji čini, da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i daje kruh pravednima i nepravednima. Jer ako ljubite samo one, koji vas ljube, kakovo će plaću imati? Ne čine li to i carinici? Iako pozdravljate samo prijatelje svoje, što osećaju činiti? Ne čine li to i neznačaj? Budite dakle savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski! (Mt 5,38; 43-48).

Što glasovitu, vječnu i nikad prije čuvenu nauku o ljubavi rekao je Spasitelj na gori blaženstvu. Prema njoj treba da vlasta ljubav i sloga medu siromasima i bogatima, zdravima i bolesnima, gręšnicima i pravednicima, medu Židovima i poganicima, medu svim narodima. Spasitelj zabacuje teologiju o nadčovječku i nadnarodu. Pobjaja svakom oholost, pa i rasnu naduost. Onaj, koji je pet talenta dobitio, mora ih upotrebljavati tako, da i drugi od toga imadu korist. Tako i narod, koji je viši u svom razviku materijalnom, duhovnom i moralnom, treba da pomogne druge narode. Komu je mnogo dano, od njega će se i mnogo tražiti. Kašo je to divno sadržano u nauci Spasiteljevoj: »Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom misli svojom. Ovo je najveće i prva zapovijed. A druga je ovoj jednaka: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. O ovim dvjema zapovijedima visi sav zakon i proroci« (Mt 22,37-40).

Ali po toj nauči Spasitelj uzima u svoju školu i knezove i državnike i vojskovođe i diplomate i uči ih pravednosti i ljubavi. Svi su Mu odgovorili da same u svom privatačnom životu nego i u onome, u čemu vode narode.

Kao Knez mira i ljubavi On neće da znače istu o ratu. Kasno što je zapovijedio Petru, tako zapovijeda i svakom upravljaču države: »Vratи svoj mač u krzicu, jer svil koji se mača hvataće, od mača će poginuti« (Mt 26,52). Prema Njegovoj nauči i država nemine treba da Bogu služe, jer je njena vlast i mač od Boga zašto, da kaže onoga, koji zlo čini, da se za boji (Rim 13,1-5).

Prema Spasitelju ljubav prema pojedinim ljudima nipošto ne potiskuje ljubav prema domovini i narodnim skupinama. Ona je oplemenjuje i blagoslovilive.

Svakuk treba da si pridrži svoje esebine

čvijeće isti miris, niti sve ptice isti piće. Ona je slična drvetu, koje je zasjenjeno je, niti sve zvijezde isti sjaj, ali sve lo svu kruglju zemaljsku. Slična je ravnateljice i sve ptice i sve zvijezde slave svjetljenom gradu, koji stoji visoko Boga složnom i zvonokom pjesmom kao na gori, a vide ga svil, koji su u doljinu. I oni, koji se mogu uspeti do njega

Da se sve to ostvari Spasitelj je i u njemu stanovati. I oni, koji ga mostovaju jednu svjetsku Crkvu, koja ima obuhvatiti i ujedini sve ljude. On je ill ne mogu, jer ill ovdje pritiše ono, dobri Pastir, koji sakuplja sve ovce rastresene po zemaljskoj kugli i pase pod jednim pastirom (Iv. 10,16).

No to Božje kraljevstvo na zemlji, Crkva Kristova sastoji se od božanskoga i ljudskoga elementa, naime od Njegove nauke i sakramenata. Te ljudi i je privukao andeoskom pjesmom, a uprave Crkve. Ljudski elemenat, jer druge sijame čuvajuće zvijezde. On obuhvata pojedince i narode, i to sve jednakom pastirskom ljubavi i jednako pastirskom brigom.

Spasitelj osniva za sve veliko Božje kraljevstvo. Naučava svjetsku vjeru, koja, u protimbi sa Židovstvom i poganskim vjerama, ne služi nikavim nazorima, potrebama i političkim interesima samo jedne zemlje ili naroda. On osniva svjetsku Crkvu, koja nije nacionalna, nego internacionalna i nadnacionalna. Ona nije oblikovana karakterom nijednoga pojedinoga naroda. Zato je Crkva ujek nastojala, da uredi odnosa s državom radi duhovnog dobra svojih vjernika i slobode njihova vjerosposobljivanja.

Spasiteljeva vjera, prava vjera, istina vjera, vjera kao nauka Božja, daleko nadnosi i po svom sadržaju i po svom prostoru i po svom značenju sve

spasiteljstvo i obraziti i takо nam zanaruje naše spasenje. Manases je bio bezbožan kralj. Gospodin ga je dao u ruke njegovim neprijateljima Asirilima. Pa je u rostvu. U rostvu se obratio k Bogu, molio za milosrđe i duboko se ponio pred Njim. I Bog mu se smilovio; izjavio ga rostvu i posudio ga na tragu na prijestolje. Preko nevolje došao je do obracejanja. Način, vojskovođa aramskoga kralja, pa je u najveću nesreću, koja se može zamisliti, u guber. Kad je došao u Izraelu nema prorok, koji može izlijediti od gube, pode tamu i doista budi izlječen. Sada se Naaman obratio pravom Bogu rekavši: Sad znam, da na svu zemlju nema Božja, nego samo u Izraelu. Sluga Tvog neće više prinositi žrtava paljenica nijednom drugom Bogu, osim Gospodaru. Tako se Naaman preko nevolje i patnje obratio pravom Bogu. Strošani Lazar došao je preko strpljivog snaženja boli i patnja u kribo Abramovu, a bogati gavan u pakao. Predajmo se u svemu odlukama druge Boga, imajući na umu riječi sv. Petra: Svoj su božanstv stavite na Nj., jer se On brine za vas.

Ima još razloga, zašto treba da se u svemu predamo volji Božjoj. Cijevi nje u životu sretan, ako mu se sve feje i težnje srca ne ispunje. Ako mu manjka kakova malenkost, on je nesretan. Aman je bio prvi doglavnik perzijskoga kralja i imao veliku vlast u rukama. No nije bio sretan, jer mu je manjkala jedna sitnica. Sav svjet mu se klanjao, samo nije Židov Mardohej. A on reče: Premda sve imam, čini mi se, da ništa nemam, dok vidim Mardoheja, kako sjedi pred kraljevim vratima. Tako i nas kadkada sitnica čine nesretinama. Jedan ima bogatstvo, ali nije plemenita roda, pa nije sretan. Drugi je obratno plemenita roda, ali je stroham, pa je nesretan. Jedan nema zdravlja, drugi nema uspjeha u poslovima, treći nema dečice, četvrti prijatelja i t. d. I budući da na zemlji nema nikoga, kome bi sve želje bile ispunjene, može li se zamisliti, da ima nekoga, kome bi bio sasvim sretan? Samo onaj može u ovom burnom moru života da se nazove potpuno sretnim, tko se zna u svemu podvrnuti volji Božjoj. On u svemu hoće. Sto Bog hoće, zato se ništa ne može dogoditi protiv njegove volje, jer smatra, da je sve, što mu se događa, volja Božja, dakle i njegova. On je tako sa svim zadovoljan, ima u duši uvjek pravu radost i sreću, i veselo je, ma kakova ga vanjska nesreća snasla. Sv. Pismo kaže Pravednika ne može ništa pokolebiti, ma što mu se dogodilo. A sv. Dorotej kaže: Budući da mi ne marimo za vlasti volju, to nam ona ipak nikad ne ostaje neispunjena.

Mi treba da podvrgnemo svoju volju volji Božjoj u svemu, a ne samo u nekim stvarima. I kad se radi o državlju i bolesti, o bogatstvu i siromaštvo, o časti i stromosti, o gubitku i dobitku. Osobite pazimo, da u malim i najmanjim stvarima ne isključimo volju Božju. Gledajte nam sitne, uzmetne srce i oduzmu strelu.

Evidljivo riječ, preziranjem pogled, oštreljivom, nepogodno vrijeme, gubitku kakove drage stvarice, to su sve sitnice, koje su nam kadre oduzeti sreću srca. Tko je u tim svakidašnjim stvarima jak, taj će biti jak i u velikima.

»Spasi me, Gospodine, i smiluj se meni: noga se moja kreće na ravnom putu, u crkvi eu hvaliti Gospodina« (Ps 25, 11, 12)

Iz Ulaza današnje sv. Mise.

Sreća je u predanju Volji Božjoj

Svakog vremena zlo, koje našu u ovom životu stvara, nije bez volje Božje. Bož je posebno svoje nakane, kad nam ga salje, i te su uvijek dobre i plemenite. Jednampat zato, da nas uzdigne kastiju u vremenitoj sreći, koju inače na hismo nikada postigli. Josip Mlairski, bio je prodan trgovcima, koji ga odvedeo u Egipt. Smršla ga je dakle velika nesreća. No u Egiptu se popeo na takoj velik stepen vremene sreće, da je bio u ugledu i vlast, odmah iza kralja. Drugiput Gospodin hoće da nas po vremenskim patnjama oslobođi od onih na drugom svijetu, koji bi teže i duže. Dakle On nam pod vodom malog zla spremar u stvari veliko dobro. Zato je Job i rekao: To mi je utjeha, što me Bog udara patnjama bez stredine.

Katkada nam Bog salje patnje, da nas pobiabi; i obrati, i tako nam zanaruje naše spasenje. Manases je bio bezbožan kralj. Gospodin ga je dao u ruke njegovim neprijateljima Asirilima. Pa je u rostvu. U rostvu se obratio k Bogu, molio za milosrđe i duboko se ponio pred Njim. I Bog mu se smilovio; izjavio ga rostvu i posudio ga na tragu na prijestolje. Preko nevolje došao je do obracejanja. Način, vojskovođa aramskoga kralja, pa je u najveću nesreću, koja se može zamisliti, u guber. Kad je došao u Izraelu nema prorok, koji može izlijediti od gube, pode tamu i doista budi izlječen. Sada se Naaman obratio pravom Bogu rekavši: Sad znam, da na svu zemlju nema Božja, nego samo u Izraelu. Sluga Tvog neće više prinositi žrtava paljenica nijednom drugom Bogu, osim Gospodaru. Tako se Naaman preko nevolje i patnje obratio pravom Bogu. Strošani Lazar došao je preko strpljivog snaženja boli i patnja u kribo Abramovu, a bogati gavan u pakao. Predajmo se u svemu odlukama druge Boga, imajući na umu riječi sv. Petra: Svoj su božanstv stavite na Nj., jer se On brine za vas.

Ima još razloga, zašto treba da se u svemu predamo volji Božjoj. Cijevi nje u životu sretan, ako mu se sve feje i težnje srca ne ispunje. Ako mu manjka kakova malenkost, on je nesretan. Aman je bio prvi doglavnik perzijskoga kralja i imao veliku vlast u rukama. No nije bio sretan, jer mu je manjkala jedna sitnica. Sav svjet mu se klanjao, samo nije Židov Mardohej. A on reče: Premda sve imam, čini mi se, da ništa nemam, dok vidim Mardoheja, kako sjedi pred kraljevim vratima. Tako i nas kadkada sitnica čine nesretinama. Jedan ima bogatstvo, ali nije plemenita roda, pa nije sretan. Drugi je obratno plemenita roda, ali je stroham, pa je nesretan. Jedan nema zdravlja, drugi nema uspjeha u poslovima, treći nema dečice, četvrti prijatelja i t. d. I budući da na zemlji nema nikoga, kome bi sve želje bile ispunjene, može li se zamisliti, da ima nekoga, kome bi bio sasvim sretan?

Samo onaj može u ovom burnom moru života da se nazove potpuno sretnim, tko se zna u svemu podvrnuti volji Božjoj. On u svemu hoće. Sto Bog hoće, zato se ništa ne može dogoditi protiv njegove volje, jer smatra, da je sve, što mu se događa, volja Božja, dakle i njegova. On je tako sa svim zadovoljan, ima u duši uvjek pravu radost i sreću, i veselo je, ma kakova ga vanjska nesreća snasla. Sv. Pismo kaže Pravednika ne može ništa pokolebiti, ma što mu se dogodilo. A sv. Dorotej kaže: Budući da mi ne marimo za vlasti volju, to nam ona ipak nikad ne ostaje neispunjena.

KORIZMA

Maglenom zornom jecaju zvona Ko pjesma tifa, ko pjesma boina: »Jedan če nama raj sad vratići; Jedan če za nas krviju platiti.«

Tko je taj zao puk, — zar ja i tif? Ill smo pak taj mi baš svil, baš svil? U sviju zori pitaju zvona, Ko pjesma tifa, ko pjesma boina.

M. S.

Katolicizam u Americi

U Sjedinjenim Državama ima saveznih država, koje su prava misija podržavaju. Tako na primjer na državi Mississippi 50 katovara nema katoličkog svećenika, a 31 katovara nema katoličke crkve. Slatno je u državi Georgiji, gdje od 159 katovara 117 nema katoličke škole niti katoličke crkve.

U Latinskoj Americi katolicizam zasada najbolje stoji u Meksiku. Nakon progona Crkva je ojačala kroz nikada dosada.

U čitavoj latinskoj Americi na jednog svećenika dolazi oko 5.000 vjernika. To je najgori omjer na svijetu. U Južnoj Africi na jednog svećenika dolazi 780 osoba, a u USA čak 630.

Na svetkovinu Svetog Križa (3. svibnja), koja se smatra najvećom svetkovinom u peruanškom Andama, običaj je, da se uzmu svil križevački a kruška, s raskrsicu i s brežuljku, i da se one u procesiji k župnim crkvama, od mača će poginuti« (Mt 26,52).

Premda Njegovoj nauči i država nemine treba da Bogu služe, jer je njena vlast i mač od Boga zašto, da kaže onoga, koji zlo čini, da se za boji (Rim 13,1-5).

Prema Spasitelju ljubav prema pojedinim ljudima nipošto ne potiskuje ljubav prema domovini i narodnim skupinama. Ona je oplemenjuje i blagoslovilive.

Svakuk treba da si pridrži svoje esebine

Volim sunce

Puno sunca volim u svom domu. Zelim, da mi je to moj kutić, moj zaklon, ujek u zlatnoj sunčanoj svjetlosti, a tako mnogo sunčanih dana. Tako je često, nebo naobljačeno i tužno je svjetlost njegovih sati.

A tako čeznem za suncem. Sto ču?

Znam!

Stavši ču okna od žuta stakla na prozore, kada što su ona u crkvi Naše Gospe površi otvorena i vazda će mi sunce sjati. Tu kroz njih se prospjeće zlatno svjetlo i u svjeze.

Da, takva ču okna staviti na prozore mo ga domu i vazda će mi sunce sjati tako. — Ne, nisam zadovoljna — to sunce, to zlatno svjetlo vara oči? Ne, srce, nisam zadovoljna.

Racič ču Našoj Gospi — ne ču — ta stakla. I molit ču, molit, dok mi Ona ne udjeli Pravog sunca.

Onog, što ga samo Ona može dati — Sunca srca.

I ne će ga tamniti ni najtmurniji dan. Ni zastri; ni najgušći oblak.

I kud ču idu, tadi će ajati sve —.

Dok sroa moje bude puno, puno toga Sunca.

II. Korizmena nedjelja

9. III. 1952.

Današnje sv. Evandjele pripovijeda (Mat. 17-1-9), da se Isus na gor Tabor preobrazio. Lice Mu je zasjalo kao sunce, a hajlige su Mu postale bijele kao snijeg. Ukažao Mu se Mojsije i Ilijia i govorili su s Njim. Kad je Petar to vido, sav ushod reče: Gospodne, dobro nam je ovdjeli, način čemo tri sjence. Tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliju jednu. Uto ih zasjeni oblik i čuo se glas s neba: Ovo je moj iubljeni i kada su slazl s gore, reče Isus apostolima: Ni kom ne govorite o vđenju, dok Sini čovjek od mrtvih ne ustanu.

1. »Povede li: nasamo na visoku goru. U samoci i u duhovim višinama dob vaju se velika obavijenja i velike milosti. Bog se na goru Sinaju javlja Mojsiju u v.s. na tihom povjjetcaru. U buci ulice, komešnjku korzu i utrci ljudskoj ne nalaze se plemenite i visokide ideje. Odsudničanov stvaraju se u samoci, i za zatvorenih vrata, na kojima piše: ulaz strogo zabranjen. Sv. Ignacije dobita u samoci ideju za osnutak svoga velikog reda družine Isusove. Sveci su uopće voljni samoučiti, zato su i postali moralni uzor potomstvu. Ljubi samoučiti, u njoj se može lakše približiti Bogu.

2. »I će mu zasja kao sunce«. Isus se na čas pokazao u svem svojem sjaju. Ovakom slavom zaognuti su sveći u nebū. Slava nebeske srće je na nam točno poznata. Jer po rječima sv. Pavla: oko nije vidjelo, uho nije čulo, i u srce ljudske nije unio. Sto je Bog propriemo onima, koji Ga ljube. Kad bismo mogli zaviriti u slavu nebesku mi bismo sasvim izgubili volju za ovaj svijet, pa smo židuti za onim. Želim da se riješim ovog tijela, da budem s Krstom,« veli sv. Pavao, a tako bismo i mi govorili. No nije nam dano, jer treba da prodrem kroz kušnje ovog života i da zasluhimo nebo. Sv. Petar je rekao: »Gospodine, dobro nam je ovdjene, tako je bio obuzet slavom Gospod novom. Živimo tako, da budemo jedanjut i mi dostojni da samo gledat, nego i sami uživati slavu nebesku.

3. »Ovo je Sin moj ljubazni, koji mi je omiljen.« Nebesa svjedoče za Isusa. Za Njega svjedoče proroci Staroga zavjetnika, svjedoče Njegova čudesna i vlastita prorštva, Njegovo uskrsmrte Njegova čudesna nauka, opštostnost i blagotvorno djelovanje Njegove Crkve. Za njega svjedoči povijest čovječanstva, da je On sredstvo svih ljudskih zbivanja i ležnja. On je put istina i život svih nas. O, kako mi se sreć uznosi od sreće. Šta mogu: ja ljubiti toga ljubljjenoga Sna vječnoga Oca i što smješi stopama Njegovim!

4. »Nikome ne govorite o vđenju!« Isus je htio, da trojicu prvaka apostolskih utvrdi u vjeri, pa se pred Njim probraza. Neka oni nose u srcu čvrsto osvjeđenje, ali neka o događaju zasada ne govore jer im možda mnogi ne bi vjerovali. Kasnje, kad Isus uskrsmne u preobraženom tijelu, vje-

Sv. Klement Hofbauer

Rodio se 26. prosinca 1751. u Tavšicu u Moravskoj. Kršten je na име Ivan Marjan. Kad mu je bilo šest godina, umro mu je otac. Majka mu je tada pokazala raspoloženje: »Ovo je sada tvoj Otac. Pis, da Mu budeš uvijek poslušan.« Majka je sklopila ruke, kleknula i pobovo gledao svoga raspoloženog Oca. U njemu se zapadlo djetinjstvo ljubavi prema Bogu.

Zvo je želio biti svećenik, ali je zbog siromaštva morao izučiti pekarski obrt. Kasnje je u službu opatije Premonstratenske u Bruku. Tu je za vrijeme velikoga glaza zasjala njegova milosrdna ljubav prema sromasima. Opat mu je omogućio, da je uz svoj pekarski posao svrši latinske škole, iza toga je bio u Beču pekarskim pomoćnikom.

Iz Beča je dvaput hodoočastio u Rim. Na drugom hodoočastu mu je biskup u Tivoliju, kasnji papa Pijo VII., dozvolio, da živi kao pustnjak. Tada je uzeo ime Klement. Precipit je iz Beča hodoočastio u Rim s Tadom Jom Hlobum. Tu su se dogovorili, da će sjutradan posjetiti onu crkvu, s koje budu najprije čuli zvono. Prvo je zavozno zvono crkve sv. Julijana. Ušli su u tu crkvu. Redovnici su obavljali zajedničko razmatranje. Njihovo je vladanje učinilo na Klementa snažan utisak. Na izlasku upita neko dijete, koju su redovnici. Djete je reče: »To su svećenici Presvetoga Otkupitelja, a i vi ćete to biti s njima.« Odmah se uputovalo s prijateljem: Tadijom poglavari i on ih je obojicu primio u red Redemptorista. Tomu se veselio i sumosno, iako toga reda sv. Alfonzo Ligur.

Na Josipovo 1785. Svetac je polazio zajvjete, a deset dana iza tog bilo je zaređen za svećenika: bio poslan u Varsavu. Poljske je prozivljavala žalosnu doku-

izmedu Rusije, Pruske i Austrije. U tim se prilikama sv. Klement Marjan je sav posvetio dječju misašu. Osobito se brinuo za zapuštenu mladež bez roditelja. Za njih je sam skupljao milostinju od veselih igrača, piljuno mu je jedan od njih u lice. Svetac otare lice i reče: »To je za mene! A sad daješ neto i za moju sirotinu.«

A sam je bio svećenik, ali je zbog opštosti morao izučiti pekarski obrt. Kasnje je bio u službu opatije Premonstratenske u Bruku. Tu je za vrijeme velikoga glaza zasjala njegova milosrdna ljubav prema sromasima. Opat mu je omogućio, da je na tabernakul i rekao: »Gospodine! Već je vrjeme, da nam dades krku!« Nakon što je dobitrovor pravodobno domio pomod.

Sredinom g. 1808. bili su Redemptoristi izstjerani iz Poljske. Svetac se vratio u Beč. Tu je bio odmah zatvoren kao bunovnik, ali je bio pušten kao nevin na slobodu. Svetac je u Beču razvio blagoslavljeni m-s-narski rad kroz sedam godina, da je na zavjedeno časnu nabošnu »apostola Beča«. Neiscrpljiva je bila njegova ljubav prema siromasima i b-jedincima svake vrste. Poput sv. Pavla bo je svima sve. Godjed se pojavo na ulici, odmah su se okupila oko njega dijeca, a on ih je ljubezno primao i poučavao. Prema sebi je bio u vješt strogi. Ali veću je važnost poigrao na unutrašnje mrtvljjenje vlastite vođe na uzbuđivanje poriva oholosti. Njegovo je geslo bilo: »Neka bude što Bog hoće, kako Bog hoće i kada Bog hoće.«

Umro je 15. ožujka 1820. e podne za vrijeme Andeoskoga pozdrava. Bl. Pijo X proglašio ga je svetim 20. V. 1909. Nedavno je u Beču svećano proslavljen 200. godišnjica rođenja ovođa apostola Beča.

BORBA DUHA

Neprekidna je borba duha protiv slavosti tijela. Kada bismo popuštili iskušenja, koja bez odaha navlažuju na tijelo, naš bi život bio bijedan, bez doostojanstva, bez moralnih kakvočja, koje određuju stepen kulture u svijetu i naš put prema konačnoj svrsi: spasenju duše. Uborbi, koja vojujemo, citava životu za plemeniti, uživšeni smisao našega postojanja, za čiste, duboke spojazne i za naše oslobodenje od jarma grjeha — u takvoj bordi treba da bude uvijek budan, uvijek svijestan, da o njegovoj snazi i vodstvu ovisi otkrivanje neprolaznih ljestava. Sam

rovat će i ovo, pa do tada neka čekaju. I mi svoje intime nutarne doživljaje ne znamo pre sv. vjeku, koji ih ne razumio, nego bi ih popratio s rugalom. Iznosim ih, kad je potrebno, na pravom mjestu i u pravo vrijeme.

je Spasitelj upozorio svoje učenike, neka budu na straži. Sam se Spasitelj susreuo s iskušenjima onda, kada je sotona mislio, da se Bog — Čovjek posluže dugoga posta i budi: nema neće moći oduprijeti njegovim ponudama. Svu raskoš zemlje obećao je Krist, ali je u uzvrat tražio od Njega, da mu se pokloni. Pobjijeden ostao je glasnik imine pred Gospodarom svjetlosti. Uznamak je lukav napasnik pred mudrom božanskom Dobrotom. Ovaj primjer neka i nas čuda od raznovrsnih zamki za. Neka se ne zbuни naše srce, kada bezbroj puta treba da bira između zamamnih i obecanja sjetnih užitaka i jednoga, nepronomjivojoga zakona, koji vodi dušu. Ne klimono omamljeni prividenjima lajkog i ugodnog života, već se stolim, ujek i u svakoj prilici da se samo poistvenim radom i ustrajnom molitvom naš duh udži visinama i svom izvoru.

JOSIP JURAJ STROSSMAYER

Oko slavnog biskupa Strossmayera vodila je duga polemika, da li je on zaista iskreno privržen katoličku vjersku istinu i da je do konca svoga života ciao u zajednici Katoličke Crkve. Tvrdi se, da je on »morao« govoriti drugačije, nego što je bio uvjeren, što знаći, da se je morao pretvarati, kada je do prihvata ovu vjersku istinu, a da je zapravo nikada nije privržen. Sta zapravo znaci ovo »morao«? Je li se on našao u kakvoj životnoj opasnosti ili mu je prijetilo kakvo drugo veliko zlo, koje je bio izbjegao svojim pretvaračnjem? Sve, što bi se Strossmayeru moglo dogoditi, kada on ne bi bio privržen vjersku istinu o papinoj nepogrešivosti, bilo bi to, da bi bio izgubio biskupsku stolicu.

Ako je Strossmayer velik i slavan, ta njegova veličina i slava ne dolazi toliko od toga, što je bio veliki duvel, veliki govornik i veliki narodni dobrobit, već u prvom redu od toga, što je on bio čvrsti karakter, koji je znao ne poolebljivo i odvadivo braniti svoja uvjerenja. Tvrditi za Strossmayera, da je on radi ovog ili onih, ma tako velikih idealnih, same formalno, izvana, ostao u jedinstvu sa Sv. Stolicom, usprkos čvrstog unutarnjeg uvjerenja da se dogna o papinoj nepogrešivosti ne slaze s naukom Kristovom, znači negiranje cijele Strossmayerove ve-

rati toga, da unaprjed demandira one, koji bi kasnije mogli nijekati tu njegovu vjeru pozivajući se na njegovo držanje na vjerskoj istini. Strossmayer je bio sam zanesen arhitektom i ujedno umjetničkom jeoptom ovog Strossmayerova remek-djela. Korakom sam katedralom i u svakog stupu, da se svake slike i svakog kaplja čitao sam dokaze o Strossmayerovoj dubokoj kršćanskoj vjeri. A kad sam stupio u svetište, ostao sam zapanjen svjedočanstvom o Strossmayerovoj vjeri u Rimo-Katoličku Crkvu. Inazd prekrasnog glavnog olтарa diže se kupola i na njoj natpis »TI SI PETAR NA TOJ STIJENI SAZIDAT ŽU CRKVU SVOJU, I VRATA PARKLENA NE CE JE NADVLADATI« (Mt. 16).

Hoće li se netko naći, tko će tvrditi, da je Strossmayer »morao« svoju katedralu posvetiti sv. Petru i na kupoli svoje katedrale napisati riječi, kojima je Isus Krist utemeljio ustavom papinstva? Je li ovo sveštite, je li ova kupola, i je li ovaj natpis na kupoli izraz Strossmayerove živje vjere u Kristu i u Petru, ili je sve to skupa laž, namještena, da se sačuva unosna biskupska stolica, pa makar i sa svrhom, da se s taj stolice koristi svome nadoru. Oh, kako bi Strossmayerova figura bila odvratna i bijedna, kada bi bila istina tvrdnja njegovih »slavitev«. U tom slučaju najveći bi Strossmayerov prijatelj bio onaj, tko bi porušio tu katedralu, taj najveći diočaz Strossmayerove duhovne, ne bijede, dubokog njegova peda. Ali ne!

Nije dajka katedrala laž! Ona je iskreno djelo, i to je prekrasna pjesma Strossmayerove vjernosti Kristu i Petru. Strossmayer je ovakvo uživšeni način otkrivio svoju vjeru u »Slijenu«, na kojoj je Krist sagradio svoju Crkvu baš

Milko Cepelić je bio kanonik dakovacki, svrrepnik i vrlo dobar poznavac svoga biskupa Strossmayera.

Osman dana slavio je biskup Strossmayer, a trećinu graditljiv dakovacku katedralu, njezin posvećenje. Pjevala se svaki dan svećana sv. Misla pred hiljadama i hiljadama naroda. Dne 4. listopada u starašlavenskom jeziku pjevalo ju je kanonik dr. Franjo Bački u toj katedrali, koju je Strossmayer posvetio sv. Petru, stijeni Kristovu Crkvu i jedinstvu crkava (Cepelić, bl.).

Svakome je poznato, kako su bili prisni prijateljski odnosi između Strossmayera i pape Leon XIII. Koliko je Leon XIII. cijeno Strossmayera, vidi se po tome, što ga je odlikovao Izvanrednim odlikovanjem davši mu pravo, da nosi »palium«, što je inače samo pravo nadbiskupa. Dao je Sveci obitnu milostinju, upravo o sebi: »svuda istaća Svečevu ponosnost. Veliko je bilo njegovo pouzdanje u Božju Provvidnost. Kad njegovi redovnici nisu milni kruha, on je tih pokupao na tabernakul i rekao: »Gospodine! Već je vrjeme, da nam dades krku!« Nakon što je dobitrovor pravodobno domio pomod.

Sredinom g. 1808. bili su Redemptoristi izstjerani iz Poljske. Svetac se vratio u Beč. Tu je bio odmah zatvoren kao bunovnik, ali je bio pušten kao nevin na slobodu. Svetac je u Beču razvio blagoslavljeni m-s-narski rad kroz sedam godina, da je na zavjedeno časnu nabošnu »apostola Beča«. Neiscrpljiva je bila njegova ljubav prema siromasima i b-jedincima svake vrste. Poput sv. Pavla bo je svima sve. Godjed se pojavo na ulici, odmah su se okupila oko njega dijeca, a on ih je ljubezno primao i poučavao. Prema sebi je bio u vješt strogi. Ali veću je važnost poigrao na unutrašnje mrtvljjenje vlastite vođe na uzbuđivanje poriva oholosti. Njegovo je geslo bilo: »Neka bude što Bog hoće, kako Bog hoće i kada Bog hoće.«

Reklj smo, da je Strossmayer velik u prvom redu po čekić-značaju, izbrusenom na načelima kršćanske nauke i kršćanskog čudoreda. Takvog Strossmayera slavimo i takvog Strossmayera stajavimo za uzor budućim pokolenjima. Lošu mu uslužene oni, koji pod svaku cijenu hoće da ga prikazuju farzencu radi zdele leće.

Ustatom držimo, da g. Ivo Mihovilović nije ni sam sebe uvjerio, da je dokazao,

kako Strossmayer niti poslije vatkanskog sabora nije pristao na nepogrešivost pa-

pinskog u stvarima vjere i morala t. j. »da sv. Otar Papa, kada su svoje učiteljske stolice (ex cathedral) kao vrhovni učitelji svekolike Crkve uči i proglašuje, da je kraj Kustov i Bogom objavljeni istina, pa osobitoj pomoći Duhu Svetoga ne može u tom pogriješiti. Dakle u svim drugim stvarima nije nepogrešiv.

Nije ni sebe uvjerio: 1. jer veli »da je moguće, da je Vatikan dao lažnu verziju Strossmayerova govora«; 2. »Jer ne sumnjam, da je Strossmayer takve izjave dao, jer ih je »mora daši t. j. izjave g. 1871., g. 1872. da je njegov lažni govor izmislen, da on »nije nikada rekao, što bi mogao oslabiti ugled svete Stolice ili što bi mogao skoditi jedinstvu Crkve«; 3. Jer tvrdi da ne priznaje kritičnost konfliktksa Mansi-Petli, kada je izdajana Strossmayerova vjerovanja, da je Vatikan u izdaju i dr. Oberskoga, za koje dr. Viktor Novak veli u »Videticima«, g. 1940. »Osim je značajnim načinom radom završeno barem u učinku apokrifnom literaturom u vezi sa govornicom Strossmayerovim. Našoj naučni mogu otsad da jedino služe izdajana Petli-Mansi, Spilekta i Oberskoga.« 4. Jer priznaje, da su njemački biskupi, koji su Strossmayerom bili u opoziciji, objavili koncilu stotinu. 5. Jer iznosi da je Strossmayer 1870. rekao da je njegovo osvjeđenje isto, koje je bilo i u vrijeme koncila, t. j. da se boji da li će zbez definicije (o nepogrešivosti), koliko mu je poznato, da bi bivao kvarac (jedinstvo crkve) od Boga unaprjed određen, prodrijeti u moćnu Slavenu i privesti ih u crkveno jedinstvo. 6. Jer tvrdi, da »niti bi Petar Preradović bio napisaо pjesmu »Biskupu Strossmayeru«. 7. Jer navodi da Strossmayerova katedrala je ujedno i užitnik Medumurje protiv Madižara, te predao »pro memoria« o tom pitanju, tražeći papu da se zauzme za interes naše naroda, ali sumnja u uspjeh. «Ondje će se prilagoditi silnijemu i jačemu Ovsku misli Strossmayer o »nepogrešivosti pape«. 8. Jer kaže da je »Odgovor u »Gore srca«, odgovor na onih, koji i daju sreću, da crkva na zemlji ima takvu ulogu eksponenta jedne strane političke suprotnosti interesima naših naroda. G. Ivo Mihovilović vjerojatno znade, jer i dijeva pukke škole znaju, da katolički cijelog sveta imaju u Rimu glavu svoje vjere, koju se pokoravaju samo u vjerskim i čudorednim istinama i crkvenoj organizaciji, a ne i u rođici. 10. Jer veli, da su navodno g. 1904. podmetnuli osnivanje klerikalne stranke pod svoj proglast i potpis Strossmayerov, pa su ih zato provjeli furtimafima. i. t. d. (Vjesnik od 24. XII. 1932.) U vezi s ovom posljednjom točkom je sasvim naravno, da se otadzba kroz furtimafima i svi oni, koji nekому ne podmeđuju!

Prijevajmo, da je doista vrlo težak polučaj ovakve vrsti »dokaze« poverujući u jednu uvjerljivu cijelinu o posljednjem značaju. No još je mučnije posljive toga počivati na umišljenim pobijedonosnim lokerima!

